

Eich cyf/Your ref P-05-1101
Ein cyf/Our ref DET/03722/20

Janet Finch-Saunders AS
Cadeirydd, y Pwyllgor Deisebau

8 Ionawr 2020

Annwyl Janet,

Diolch am eich gohebiaeth ynglŷn â deiseb P-05-1101– caniatáu i gefnogwyr fynychu digwyddiadau chwaraeon yng Nghymru.

O ran lleddfu cyfyngiadau, mae Llywodraeth Cymru bob amser yn ystyried hynny yng nghyd-destun yr amodau iechyd cyhoeddus. Cynhaliwyd cyfres o ddigwyddiadau prawf ym mis Medi gan ddisgwyl y byddai'r gwersi a ddysgwyd, ynghyd â chyfres ehangach o ddigwyddiadau prawf, yn ein helpu, yn y pen draw, i gynllunio ar gyfer caniatáu i bobl wyllo digwyddiadau'n ddiogel unwaith eto. Ers hynny, mae'r digwyddiadau hynny wedi'u gohirio oherwydd y cynnydd diweddar a welwyd unwaith eto yn yr achosion o'r feirws.

Rydym yn cydweithio'n agos â rhanddeiliaid, gan gynnwys grŵp sy'n cynrychioli'r diwydiant digwyddiadau, i lywio'n penderfyniadau ynghylch pryd y gallem lacio'r mesurau sy'n ymwneud â digwyddiadau a gwylwyr. Gan ddibynnu ar y sefyllfa iechyd cyhoeddus yn y Flwyddyn Newydd, rydym yn gobeithio cynnal rhagor o ddigwyddiadau prawf yn nes at y gwanwyn. Dim ond pan fydd hynny'n ddiogel y caniateir digwyddiadau prawf o'r fath, a phan fyddwn yn gallu symud i haenau 1 a 2 o'r drefn rhybuddion.

Dim ond caniatáu i wylwyr fynd i ddigwyddiadau yn eu hardaloedd haenau 1 a 2 eu hunain y mae'r rheoliadau yn Lloegr. Fel y gwyddoch, mae llawer o ardaloedd yn Lloegr wedi newid bellach i haenau 3 a 4, lle na chaniateir unrhyw wylwyr, a hynny oherwydd bod nifer yr achosion o'r coronafeirws yn codi. Mae gan Gymru system iechyd cyhoeddus debyg ac rydym yn ein lefel rhybudd 4 ein hunain ar hyn o bryd, sydd, yn ei hanfod, yn golygu 'aros gartref'. Mae'n lefel 3 ni yn golygu bod gofyn i'r cyhoedd gael cyn lleied o gyswllt ag eraill â phosibl. Byddai caniatáu i wylwyr yng Nghymru ddychwelyd i leoliadau ar yr adeg dyngedfennol hon yn mynd yn groes i'r negeseuon pwysig hyn ac yn peryglu iechyd y cyhoedd.

Mae rhagor o wybodaeth am yr hyn y mae pob un o'r lefelau rhybudd yn ei olygu, am yr hyn a ganiateir, a pham a phryd y byddwn yn symud rhwng lefelau, i'w gweld [yma](#) ac [yma](#). Mae

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Dafydd.Elis-Thomas@llyw.cymru
Correspondence.Dafydd.Elis-Thomas@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Cwestiynau Cyffredin, lle gallwch ddod o hyd i gwestiynau ac atebion ynglŷn â'r rheoliadau, i'w gweld [yma](#) ac [yma](#).

Wrth ystyried cyfyngiadau, mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn gwneud hynny ar sail y data a'r wyddoniaeth ddiweddaraf sy'n berthnasol i Gymru, ac ar sail y cyngor diweddaraf a gawn oddi wrth ein cynghorwyr gwyddonol a meddygol ein hunain. Diben hynny yw cyfyngu ar nifer y bobl yr ydym yn dod i gysylltiad â nhw, ac arafu trosglwyddiad y feirws. Drwy gyfrwng y rheolau hyn, rydym yn ceisio cadw'r ddysgl yn wastad rhwng pwysigrwydd lles meddyliol a chorfforol pobl, a phwysigrwydd ein heconomi, a'r angen i gadw pobl yn ddiogel ac i ddiogelu'r GIG.

Ar hyn o bryd, mae'r sefyllfa yng Nghymru yn ddifrifol iawn – mae'r feirws ym mhob un o'n cymunedau lleol ac mae'n cyflymu. Mae'n GIG o dan bwysau. Mae angen mesurau cryf i reoli'r feirws ac i ddiogelu iechyd y cyhoedd. Mae angen i bawb helpu hefyd, nid yn unig drwy ddilyn y rheolau ond drwy wneud newidiadau bach i'w harferion a'u bywydau bob dydd a lleihau'r cyswllt rhyngddynt a phobl eraill. Mae'r feirws hwn yn ffynnu ar gyswllt rhwng pobl – pryd bynnag y byddwn yn treulio amser gyda phobl eraill, neu'n agos atynt, mae perygl y byddwn naill ai'n dal neu'n trosglwyddo'r coronafeirws.

Er bod gwneud gweithgareddau yn yr awyr agored yn fwy diogel, nid yw'n golygu nad oes unrhyw risg. Mae dal yn golygu bod yn rhaid i bobl adael eu cartrefi pan nad yw hynny'n hanfodol. Wrth iddi fynd yn oerach, ac yn fwy tywyll a gwlyb, mae hynny'n creu gwell amodau ar gyfer y feirws. O dan y cyfyngiadau 'aros gartref' a fabwysiadwyd yng Nghymru, ac sy'n seiliedig ar gyngor arbenigol ar ymddygiad, dylai pobl deithio cyn lleied â phosibl. Mae pob eithriad i'r rheolau hyn, neu gonsesiynau mewn un maes, yn gwanhau'r neges honno ac yn arwain at gamddealltwriaeth ymhlith y boblogaeth ac yn rhoi bywydau mewn perygl.

Rydym yn llwyr gydnabod yr ymdrechion a'r aberth enfawr y mae'r cyhoedd a busnesau yng Nghymru wedi'u gwneud i gadw Cymru yn ddiogel. Bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i ddarparu'r wybodaeth ddiweddaraf yn rheolaidd drwy Gynadleddau i'r Wasg ar Covid19 dros y dyddiau a'r wythnosau nesaf.

Gobeithio bod hyn yn egluro'r sefyllfa bresennol o ran y rheoliadau.

Yn gywir,

Yr Arglwydd Elis-Thomas AS/MS

Y Dirprwy Weinidog Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth
Deputy Minister for Culture, Sport and Tourism